

שבת קה. (תחילת הפרק) עד קו. (המשנה)

ביאורי מושגים

אריגת חוטים - כדי להעביר את חוט הערב פעם מעל לחוט השתי ופעם מתחתיו בצורה מהירה ויעילה היו מכינים מתקן מיוחד. העקרון המרכזי במתקן הוא שחוטי השתי היו קבועים וחוט הערב היה דינמי. בתחילה היו קושרים את חוטי השתי לשני מוטות גדולים (כובד עליון וכובד תחתון) בשני הצדדים. אחר כך היו משחילים את חוטי השתי הזוגיים בתוך מסגרת שהיו בה לולאות, ואת החוטים האי זוגיים במסגרת שניה (מסגרות אלו נקראו בתי ניר). כל פעם שהיו מעבירים את חוט הערב היו מורדים את אחת המסגרות ומעלים את השניה. כך שפעם חוט הערב היה עובר מתחת לחוטים הזוגיים ומעל האי זוגיים ובפעם שניה להיפך. כדי ליישר את חוטי השתי וכן כדי להדק את חוטי הערב שנארגו - היתה תבנית נוספת שנקראה מסרק. בתבנית זו היו מספר מיתרים כך שכל חוט שתי עבר בין שני מיתרים ולא יכל לזוז לכל מיני כיוונים. כשהיו מצמידים את המסרק לחוטים הארוגים היו החוטים מתהדקים.

משנה

כמות החוטים המחייבים במלאכת אריגה:
ר"א: המתחיל - 3, המוסיף לאריגה קיימת - 1.
חכמים: בכל מקרה - 2.

העושה שני בתי ניר בנירין מסרק שמיישר את חוטי השתי ושבו מהדקים את חוטי הערב, בקירוס מערכת אריגה עם דוושות, בנפה של קמה, בכברה של תבואה או בסל - חייב.
 התופר 2 תפירות והקורע על מנת לתפור 2 תפירות - חייב.

מתי ר"א מודה שהשיעור במהלך האריגה הוא 2:

אפשרות א': בחוט דק - כיוון שהם נדבקים היטב.

אפשרות ב': בחוט עבה - כיוון ששני חוטים עבים ניכרים.

מהו שיעור רוחבם של החוטים הנארגים: במהלך האריגה - מלא הסיט כפול' - המרחק שבין האגודל לאצבע כשמרחיקים אותן. בשולי הבגד - רוחב של 3 חוטי שתי הנתונים בבתי ניר.

משנה

הקורע מתוך עצבים, כעס, או אבילות וכן כל המקלקלים - פטורים.

שיעורם של:
המקלקל ע"מ לתקן - כשיעור שנדרש כדי להתחייב על תיקון.
המנפץ, הצובע, והטווה - כמלא רוחב הסיט כפול המרחק שבין האצבע לאגודל.
האורג - כמלא הסיט המרחק שבין האצבע לאמה.

קריעה על מת יש קורע על מתו שחייב: כשקורע על מת שהוא חייב לקרוע עליו.

קריעה בכעס:
 משנתנו היא לשיטת ר"ש הפוסט מלאכה שאינה צריכה לגופה.
 ר' יהודה, המחייב במלאכה שאינה צריכה לגופה, מחייב בקורע מתוך כעס כיוון שהוא מתקן את מצב הרוח שלו.

אדם שקורע סתם כך מתוך כעסו - הרי הוא כעובד ע"ז. ההיתר לקרוע בכעס הוא רק כשעושה זאת כדי להשפיע על הכפופים לו.

על מי חייבים לקרוע

1. על 7 הקרובים.
2. על ת"ח.
3. על אדם כשר.
4. הרואה אדם בשעת יציאת נשמתו.

1. אדם שאדיש למותם של אנשים טובים וכשרים, סופו שימותו עליו ילדיו וכך ירגיש אבילות בעל כרחו.
2. מי שלא מספיד כראוי ת"ח - ראוי שייקבר בעודו חי.
3. הרואה אדם שיוצאת נשמתו - כרואה ספר תורה נשרף.
4. אחד מבני חבורה שמת - תדאג כל החבורה.

מקלקל בחבלה ובהבערה
ר"ש: חייב גם אם אין כוונתו לתקן.
ר"י: פטור אלא אם כן כוונתו לתקן.

טעמו של ר"ש: הבסיס למלאכת חובל הוא מילה, והבסיס למלאכת הבערה הוא שריפת עצים - בשני המקרים מדובר על קלקול. ר"י: גם במילה וגם בהבערה - הקלקול הוא תיקון.